

POSTSCRIPTUM
POLONISTYCZNE

POSTSCRIPTUM

POLONISTYCZNE

2018 • 1 (21)

Redakcja

ROMUALD CUDAK – redaktor naczelny
JOLANTA TAMBOR – zastępca redaktora naczelnego
ALEKSANDRA ACHELNIK, MAGDALENA BĄK,
MARCIN MACIOŁEK, AGNIESZKA MADEJA, AGNIESZKA NĘCKA,
BERNADETA NIESPOREK-SZAMBURSKA, KAROLINA POSPISZIL
MARIA CZEMPKA-WEWIÓRA – sekretarz redakcji

Rada Programowa

KALINA BACHNEWA Sofia, JERZY BARTMIŃSKI Lublin,
ANNA DĄBROWSKA Wrocław, MARIA DELAPERRIÈRE Paryż,
KATARZYNA DZIWIŃSKA Seattle, ELWIRA GROSSMAN Glasgow,
KRIS VAN HEUCKELOM Leuven, MAŁGORZATA KITA Katowice,
ALLA KOŻYNOWA Mińsk, LUIGI MARINELLI Rzym,
MICHAŁ MASŁOWSKI Paryż, GERHARD MEISER Halle,
WŁADYSŁAW T. MIODUNKA Kraków, LÁSZLÓ K. NAGY Debreczyn,
ALEKSANDER NAWARECKI Katowice, WACŁAW M. OSADNIK Edmonton,
KAZIMIERZ OŻÓG Rzeszów, ANNA MAŁGORZATA PACKALÉN PARKMAN Uppsala,
TOKIMASA SEKIGUCHI Tokio, MARIE SOBOTKOVÁ Olomuniec,
TAMARA TROJANOWSKA Toronto, MARIA WOJTAK Lublin

Pismo krajowych i zagranicznych polonistów

POSTSCRIPTUM

POŁONISTYCZNE

Pismo jest kontynuacją półrocznika „Postscriptum”, który ukazywał się od 1992 do 2007 r.
Wersja elektroniczna: www.postscriptum.us.edu.pl

Pismo recenzowane naukowo.
Nazwiska recenzentów podawane są łącznie raz w roku na stronie internetowej:
www.postscriptum.us.edu.pl.

Wersja papierowa jest wersją pierwotną (referencyjną) pisma.

© Copyright by Uniwersytet Śląski w Katowicach

Redaktorki numeru
MAGDALENA BĄK
AGNIESZKA MADEJA

Redakcja językowa
MAGDALENA BĄK
AGNIESZKA MADEJA

Projekt okładki, layout i łamanie
MAREK FRANCIK

Publikacja sfinansowana ze środków
UNIwersytetu ŚLĄskiego w KATowicach

Adres redakcji
„Postscriptum Polonistyczne”
Szkoła Języka i Kultury Polskiej UŚ
Katedra Międzynarodowych Studiów Polskich UŚ
pl. Sejmu Śląskiego 1, 40-032 Katowice
tel./faks: +48 322512991, tel. 48 322009424
e-mail: postscriptum@us.edu.pl
www.postscriptum.us.edu.pl

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Nakład: 120+35, cena 16 zł (+VAT)

ISSN 1898-1593

Spis treści

Rozprawy	9
Szkice polsko-portugalskie	11
BEATA CIESZYŃSKA: Sarmatyzm i sebastianizm w perspektywie iberyjsko-słowiańskiej. Wokół lisbońskiego projektu „Vieira Global”	13
EWA ŁUKASZYK: Raczyński w Portugalii. Spuścizna „zderzenia kultur”	27
MAGDALENA BĄK: Apetyt na Bragę. O intertekstualnym dialogu między Adolfem Pawińskim a Oswaldem Crawfordem i o dziewiętnastowiecznym podróżowaniu	45
LIDIA ROMANISZYN-ZIOMEK: <i>Capa e batina</i> , czyli o tradycjach akademickich Portugalii	57
TERESA FERNANDES SWIATKIEWICZ: Normy wstępne w bezpośrednim przekładzie literatury polskiej na europejski portugalski w latach 1985–2010	69
MARCIN ZIOMEK: Lizbona – stolica europejskiego street artu(?)	85
Szkice polsko-brazylijskie	95
MARCELO PAIVA DE SOUZA: Kamień i horyzont: spojrzenie na <i>Siciliane</i> Murila Mendesa w kontekście twórczości Zbigniewa Herberta	97
PIOTR KILANOWSKI: O tym, co można ujrzyć po drugiej stronie lustra, czyli garść refleksji o odbiciach, tłumaczeniach i wierszach	113
GABRIEL BOROWSKI: O obecności poezji brazylijskiej w Polsce: Carlos Drummond de Andrade	139
ANNA WOLNY: Na marginesie historii i literatury – kilka uwag o brazylijskiej figurze <i>polaca</i>	149
ALEKSANDRA PLUTA: Mroźek i jego <i>Tango</i> w Brazylii	161
ALICJA GOCZYŁA FERREIRA: Polskość na antypodach: wybrane aspekty historyczne i językowe polskiej obecności w Brazylii	173
MARCIN RAIMAN: O możliwości kooficjalizacji języka polskiego na terenie brazylijskich municypów	187

WŁADYSŁAW T. MIODUNKA: Bilingwizm polsko-portugalski w Brazylii. Od znajomości polszczyzny do tłumaczenia literatury polskiej na portugalski	201
JOLANTA TAMBOR: Po polsku, po brazylijsku i po portugalsku – o świadomości językowej Polonii brazylijskiej. Odrodzenie i zanikanie języka	221
ALEKSANDRA PIASECKA-TILL: Uczymy języka polskiego w Kurytybie: uniwersytecki projekt <i>Licenciar</i>	237
Wywiady	253
Opcja na rzecz zbliżenia. Z Henrykiem Siewierskim rozmawia João Vianney Cavalcanti Nuto	255
Warsztaty metodyczne w Kurytybie. Rozmowa z Paulem Kochannym, ekspertem ds. polonijnych w Konsulacie RP w Kurytybie	267
Recenzje	273
ANNA JAMROZEK-SOWA: Taki Paryż w tropikach. Recenzja książki Aleksandry Pluty: <i>Droga do Rio. Historie polskich emigrantów</i>	275
MAŁGORZATA WIĘZIK: Album z podróży po Portugalii. Recenzja książki Magdaleny Bąk, Lidii Romaniszyn-Ziomek: „Gdzie ziemia się kończy, a morze zaczyna”. <i>Szkiele polsko-portugalskie</i>	283
AGNIESZKA MADEJA: Pan Cogito w Brazylii. Recenzja zbioru wierszy Zbigniewa Herberta: <i>Podróż Pana Cogito. A viagem do Senhor Cogito</i>	289
Przeglądy	295
AGNIESZKA NĘCKA: Pólka literacka 2017	297
AGNIESZKA TAMBOR: Pólka filmowa sezonu 2017	313
Noty o autorach	325

Contents

Treatises	9
Polish-Portuguese essays	11
BEATA CIESZYŃSKA: Sarmatism and Sebastianism in Ibero-Slavonic perspective. A 'Vieira Global' project in Lisbon	13
EWA ŁUKASZYK: Racyjnyński in Portugal. Heritage of the 'clash of cultures'	27
MAGDALENA BĄK: Appetite for Braga. On intertextual dialog between Adolf Pawiński and Oswald Crawford and the 19th century travelling	45
LIDIA ROMANISZYN-ZIOMEK: <i>Capa e batina</i> . On academic traditions in Portugal	57
TERESA FERNANDES SWIATKIEWICZ: Preliminary norms in direct Polish-European Portuguese literary translation in the period between 1985 and 2010	69
MARCIN ZIOMEK: Lisbon – a capital of European street art(?)	85
Polish-Brazilian essays	95
MARCELO PAIVA DE SOUZA: A stone and a horizon: <i>Siciliana</i> by Murilo Mendes regarded through Zbigniew Herbert's writing	97
PIOTR KILANOWSKI: What can be found on the other side of the mirror. On reflections, translations and poems	113
GABRIEL BOROWSKI: On the presence of Brazilian poetry in Poland: the case of Carlos Drummond de Andrade	139
ANNA WOLNY: Margins of history and literature – a few remarks on Brazilian figure of <i>polaca</i>	149
ALEKSANDRA PLUTA: Mroźek and his <i>Tango</i> in Brazil	161
ALICJA GOCZYŁA FERREIRA: Poles on the antipodes. Selected historical and language aspects of Polish presence in Brazil	173

MARCIN RAIMAN: On the possibility of introducing Polish language as a co-official one in the area of Brazilian municipalities	187
WŁADYSŁAW T. MIODUNKA: Polish-Portuguese bilingualism in Brazil. Speaking Polish and translating Polish literature	201
JOLANTA TAMBOR: Speaking Polish, Brazilian and Portuguese – on language awareness of Polish diaspora in Brazil. Revival and disappearance of a language	221
ALEKSANDRA PIASECKA-TILL: We teach Polish in Curitiba: university project <i>Licenciar</i>	237
Interviews	253
Bring closer together. Henryk Siewierski interviewed by João Vianney Cavalcanti Nuto	255
Workshops for teachers in Curitiba. Interview with Paulo Kochanny (Consulate of the Republic of Poland in Curitiba)	267
Reviews	273
ANNA JAMROZEK-SOWA: Review of Aleksandra Pluta's book: <i>Droga do Rio. Historie polskich emigrantów</i>	275
MALGORZATA WIĘZIK: Travel sketches from Portugal. Review of the book by Magdalena Bąk and Lidia Romaniszyn-Ziomek: „Gdzie ziemia się kończy, a morze zaczyna”. <i>Szkiełce polsko-portugalskie</i>	283
AGNIESZKA MADEJA: Mr. Cogito in Brazil. Review of Zbigniew Herbert's poetry book: <i>Podróż Pana Cogito. A viagem do Senhor Cogito</i>	289
Przeglądy	295
AGNIESZKA NĘCKA: Literary shelf 2017	297
AGNIESZKA TAMBOR: Film shelf 2017	313
About the Authors	325

Noty o autorach

Magdalena Bąk – dr hab., Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska.

Adiunkt w Zakładzie Historii Literatury Oświecenia i Romantyzmu Uniwersytetu Śląskiego. Jej zainteresowania badawcze skupiają się wokół problemów związanych z literaturą romantyzmu. Bada także wątki australijskie i portugalskie w literaturze polskiej (szczególnie dziewiętnastowiecznej). Jest autorką publikacji: *Mickiewicz jako erudyta (w okresie wileńsko-konwińskim i rosyjskim)* (2004), *Pan Australski i zdjęcie Wiktorii. Wspomnienia Seweryna Korzelińskiego* (2011), *Twórczy lęk Słowackiego. Antagonizm wieszczów po latach* (2013), *Gdzie diabeł (tasmański) mówi dobranoc. Wizerunek Australii w literaturze polskiej* (2014), „*Gdzie ziemia się kończy, a morze zaczyna*”. *Szkiełce polsko-portugalskie* (2016, wspólnie z L. Romaniszyn-Ziomek).

Kontakt: magdalena.bak@us.edu.pl

Gabriel Borowski – dr, Zakład Filologii Portugalskiej i Przekładoznawstwa, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska.

Brazylijanista i przekładoznawca, tłumacz, członek m.in. American Comparative Literature Association oraz Centro de Literaturas e Culturas Lusófonas e Europeias da Faculdade de Letras da Universidade de Lisboa, laureat pierwszej edycji programu „Diamentowy Grant”, autor publikacji poświęconych literaturom portugalskiego obszaru językowego oraz przekładowi literatury, współredaktor tomów *Punkt widzenia w literaturze, kulturze i języku* (2015) oraz *Diálogos no feminino: Maria Pawlikowska-Jasnorzewska & Florbela Espanca* (2017).

Kontakt: gabriel.borowski@uj.edu.pl

Beata Cieszyńska – dr, Centro de Literaturas e Culturas Lusófonas e Europeias da Faculdade de Letras da Universidade de Lisboa, Portugalia.

Literaturoznawca, historyk literatury, komparatysta. Jej zainteresowania badawcze to mity i stereotypy w czytaniu Obcego w perspektywie polsko-brytyjskiej oraz iberyjsko-słowiańskiej. Koordynator Grupy Naukowej CLEPUL 5 badającej kontakty i porównania iberyjsko-słowiańskie (Inter-

culturalidad Ibero-eslava). Autorka książki *Okna duszy. Pięć zmysłów w literaturze barokowej* (2006). Redaktorka zbioru *Iberian and Slavonic Cultures: Contact and Comparison* (2007), rocznika „IberoSlavica”; współredaktorka półrocznika „Letras Com Vida” oraz książek: *Peripheral Identities. Iberia and Eastern Europe between the Dictatorial Past and the European Present* (2011); *Estudos de género na perspectiva ibero-eslava* (2014, wspólnie z F.M. Silva); *A Missão e o Messianismo na perspectiva ibérica e eslava* (2016, wspólnie z F.M. Silva).

Kontakt: b_ciesz@poczta.onet.pl

Teresa Fernandes Swiatkiewicz – dr, Centro de Literaturas e Culturas Lusófonas e Europeias da Faculdade de Letras da Universidade de Lisboa, Portugal.

Z zawodu nauczyciel i lektor języka angielskiego i portugalskiego. Z zamiłowania tłumacz literatury polskiej na język portugalski (tłumaczyła dzieła: Antoniego Libery, Pawła Huellego, Jana T. Grossa, Leopolda Kielanowskiego, Wisławy Szymborskiej, Czesława Miłosza, Tadeusza Różewicza, Zbigniewa Herberta, Michała Rusinka, Andrzeja Wajdy, Kazimierza Kutza, Krzysztofa Kieślowskiego, Ireny Kamińskiej, Marcela Łozińskiego). Publikuje artykuły o literaturze polskiej. Odznaczona przez Prezydenta RP Złotym Krzyżem Zasługi w 2012 roku.

Kontakt: tswiatkiewicz@gmail.com

Alicja Goczyła Ferreira – mgr, Departamento de Polonês, Alemão e Letras Clássicas, Universidade Federal do Paraná, Kurytyba, Brazylia.

Wykładowczyni języka i literatury polskiej. W latach 2006–2014 była nauczycielką języka polskiego w Centrum Języków i Interkulturowości przy Universidade Federal do Paraná. Do kręgu jej zainteresowań naukowych należy obecność języka polskiego w Brazylii, jego historia i współczesność w kontekście kontaktu językowego. Jest autorką rozdziałów o Irenie Sandlerowej oraz Antoninie i Janie Żabińskich w zbiorze *Memórias de Luz: Histórias de Poloneses Justos* pod red. Piotra Kilanowskiego.

Kontakt: alicja.ferreira@ufpr.br

Anna Jamrozek-Sowa – dr, Instytut Filologii Polskiej, Uniwersytet Rzeszowski, Polska.

W pracy naukowej skupia się na badaniu narracji migracyjnych XIX–XXI wieku, literatury postzależnościowej, literatury środkowoeuropejskiej i państw bałkańskich, pism literackich jako środowisk kulturotwórczych, dziedzictwa awangardowego teatru polskiego. Jest autorką monografii naukowych poświęconych pisarstwu Zofii Romanowiczowej oraz Władysława Lecha Terleckiego, redaktorką m.in. książek o tematyce teatrolologicznej. Należy

do zespołu redakcyjnego pisma literacko-artystycznego „Fraza” oraz Rocznika Wydziału Sztuki UR „Warstwy”.

Kontakt: a_js@op.pl

Piotr Kilanowski – dr, Departamento de Polonês, Alemão e Letras Clássicas, Universidade Federal do Paraná, Kurytyba, Brazylia.

Interesuje się literaturą XX wieku, poezją (głównie polską) i jej przekładem. Opublikował m.in. książkowe wydania tłumaczeń wierszy Zbigniewa Herberta, Anny Świrszczyńskiej (na portugalski) i Paula Leminskiego (na polski). Wśród pozycji złożonych do publikacji w 2018 roku znajdują się m.in. tomiki Wisławy Szymborskiej, Jerzego Ficowskiego i Władysława Szlengla. Wśród tłumaczeń drukowanych w czasopismach są m.in. przekłady Aleksandra Wata, Czesława Miłosza, Wisławy Szymborskiej, Josifa Brodskiego i Stanisława Lema. Zredagował i opracował książki *Memórias de luz* (2015) i *Leituras e reflexões* (1998). Autor ok. 30 artykułów i rozdziałów prac naukowych poświęconych literaturze.

Kontakt: emaildopiotr@gmail.com

Paulo Cesar Kochanny – ekspert ds. polonijnych, Konsulat Generalny RP w Kurytybie, Brazylia.

Interesuje się Polonią w Kurytybie, folklorem, historią polskiej emigracji do Brazylia.

Kontakt: paulo.kochanny@msz.gov.pl

Ewa Łukaszuk – dr hab., LE STUDIUM Loire Valley Institute for Advanced Studies, Orléans, Francja.

Literaturoznawca o orientacji komparatystycznej i krytyk kultury, specjalista w zakresie studiów śródziemnomorskich i luzytanistycznych. Dwukrotna stypendystka Fundacji Calouste’a Gulbenkiana w Lizbonie i autorka licznych publikacji poświęconych Portugalii, m.in. książki *Imperium i nostalgia. „Styl późny” w kulturze portugalskiej* (2015). Prowadziła też badania nad wieloma kulturami pozaeuropejskimi, m.in. w Malezji, Maroku, Gwinei-Bissau. Obecnie pracuje nad koncepcją humanistyki transkulturowej i realizuje projekt badawczy „Poszukiwanie języka adamowego i wyłonienie się aspiracji transkulturowej w następstwie europejskich odkryć morskich”, finansowany ze środków Horizon 2020.

Kontakt: ewaluk@al.uw.edu.pl

Agnieszka Madeja – dr, Szkoła Języka i Kultury Polskiej, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska.

Jej zainteresowania dotyczą zagadnień glottodydaktycznych oraz językoznawczych, w szczególności z zakresu leksykografii historycznej i rozwoju

zasobu leksykalnego polszczyzny. Od 1998 roku zajmuje się nauczaniem języka polskiego jako obcego na różnych poziomach zaawansowania. Jest współautorką podręczników i pomocy dydaktycznych dla cudzoziemców. Członkini ministerialnych komisji rekrutacyjnych osób pochodzenia polskiego na studia w Polsce oraz egzaminatorka i wizytatorka Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Kontakt: agnieszka.madeja@us.edu.pl

Władysław T. Miodunka – prof. zw. dr hab., Katedra Języka Polskiego jako Obcego, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska.

Profesor emerytowany. Językoznawca specjalizujący się w badaniach języka polskiego w świecie, bilingwizmu polsko-obcego i w badaniach z zakresu glottodydaktyki polonistycznej. Od 1973 roku zajmuje się nauczaniem polszczyzny jako języka obcego i drugiego w Polsce i świecie. Jest autorem wielu prac naukowych z tego zakresu oraz redaktorem serii podręczników i rozpraw naukowych z obszaru glottodydaktyki polonistycznej. W latach 2003–2016 kierował pracami Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego. Jest członkiem Rady Języka Polskiego i twórcą krakowskiej szkoły glottodydaktyki porównawczej.

Kontakt: w.miodunka@uj.edu.pl

Agnieszka Necka – dr hab., Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska.

Krytyk literacki współpracujący m.in. z „artPAPIEREM”, „Nowymi Książkami”, „Pograniczami”, „Twórczością”; autorka książek: *Granice przyzwyczajenia. Doświadczenie intymności w prozie najnowszej* (2006), *Starsze, nowsze, najnowsze. Szkice o prozie polskiej XX i XXI wieku* (2010), *Cielesne o(d)stony. Dyskursy erotyczne w polskiej prozie po 1989 roku* (2011), *Co ważne i ważniejsze. Notatki o prozie polskiej XXI wieku* (2012), *Emigracje intymne. O współczesnych polskich narracjach autobiograficznych* (2013), *Polifonia. Literatura polska początku XXI wieku* (2015). Redaktor działu krytyki literackiej w „Postscriptum Polonistycznym”. Stypendystka Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury (2009).

Kontakt: agnieszka.necka@us.edu.pl

Marcelo Paiva de Souza – dr, Departamento de Polonês, Alemão e Letras Clássicas, Universidade Federal do Paraná, Kurutyba, Brazylia.

Literaturoznawca, przekładoznawca, tłumacz. Opublikował m.in. książkę *Teatr niepokoju: studium porównawcze dramaturgii Stanisława Ignacego Witkiewicza i Oswalda de Andrade* (2001). Współredagował tom zbiorowy *Sob o signo de*

Babel: literatura e poéticas da tradução (2006). Przetłumaczył m.in. *Fortepian Szopena* Cypriana Norwida (1994, wspólnie z H. Siewierskim), *Podróż* Idy Fink (1998), *Wronę, księżniczkę Burgunda* Witolda Gombrowicza (2003), *Wojnę polsko-ruską pod flagą biało-czerwoną* Doroty Masłowskiej (2007) i *Świadectwo poezji* Czesława Miłosza (2012).

Kontakt: mrclpvdasz@hotmail.com

Aleksandra Piasecka-Till – dr, Departamento de Polonês, Alemão e Letras Clássicas, Universidade Federal do Paraná, Kurytyba, Brazylia.

Prowadzi badania dyskursu mediów, kwestii genderowych i tych związanych z tożsamością i internacjonalizacją szkolnictwa. Kształci nauczycieli języków angielskiego i polskiego, rozwijając ich kompetencje międzykulturowe. Zajmuje się teorią i praktyką tłumaczenia. Autorka *Buscando o Significado em um Corpus: PC, Sexismo e suas Inflexões no Banco de Língua Inglesa do Cobuild* (2006) i *Using Metaphors to Disparage Political Correctness: a critical discourse analysis of lexical choices in British newspapers* (2005).

Kontakt: piasecka@yahoo.com

Aleksandra Pluta – mgr, Instituto de Letras, Universidade de Brasília, Brazylia.

Stypendystka CAPES. Magister dziennikarstwa na Università La Sapienza w Rzymie. Autorka książek na temat polskiej imigracji w krajach Ameryki Łacińskiej, m.in. *Na fali historii. Wspomnienia Polaków w Chile* (2009), *Ten piekielny polski akcent. Ziemiński na brazylijskiej scenie* (2015), *Droga do Rio. Historie polskich emigrantów* (2017). Jej książki były tłumaczone na język hiszpański i portugalski.

Kontakt: pluta.aleksandra1@gmail.com

Marcin Raiman – mgr, Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie, Instytut Filologii Romańskiej, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska.

Lektor języka portugalskiego. Zajmuje się historią i obecną sytuacją języka polskiego w Brazylii oraz polityką językową w Europie i Ameryce Południowej. Opublikował teksty: *Pogranicze w twórczości Adama Bodora* (2010), *Conceptualização da actividade mental na língua portuguesa* (współautor, 2011), *Rumantsch grischun – ponaddialektalny język retoromański w Szwajcarii* (2012).

Kontakt: zold83@gmail.com

Lidia Romaniszyn-Ziomek – dr, Katedra Literatury i Kultury Polskiej, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, Polska.

W latach 2013–2015 pracowała w Portugalii jako lektor języka polskiego na Uniwersytecie w Lizbonie. W swoich badaniach koncentruje się na literaturze XIX i XX wieku. Jest autorką monografii *Między filozofią a dramatem*.

„*Maria Stuart*”, „*Balladyna*”, „*Beatryks Cenci*” (2012) oraz współautorką książki „*Gdzie ziemia się kończy, a morze zaczyna*”. *Szkiełce polsko-portugalskie* (2016).

Kontakt: lidiazioemek@gmail.com

Henryk Siewierski – prof. dr. hab., Departamento de Teoria Literária e Literaturas, Universidade de Brasília, Brazylia.

Historyk literatury, krytyk literacki, eseista, tłumacz. Autor m.in. książek: *Spotkanie narodów* (1984), *Jak dostałem Brazylię w prezencie* (1998), *História da Literatura Polonesa* (2000), *Raj nie do utracenia. Amazońskie silva rerum* (2006), *Livro do Rio máximo do Padre João Daniel* (2012), *Architektura słowa i inne szkice o Norwidzie* (2012). Przetłumaczył na język portugalski m.in. dzieła Brunona Schulza, a na polski *Mensagem (Przesłanie)* Fernanda Pessoa.

Kontakt: hsbrasilialia@hotmail.com

Agnieszka Tambor – dr, Centrum Języka i Kultury Chińskiej, Katedra Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska.

Kulturoznawczyni, jej zainteresowania związane są przede wszystkim ze współczesnym kinem polskim i możliwościami wykorzystania go w nauczaniu cudzoziemców. Te zagadnienia były także tematem jej rozprawy doktorskiej. Jest autorką książki *Polska półka filmowa. 100 filmów, które każdy cudzoziemiec zobaczyć powinien* oraz cyklu artykułów *Półka filmowa* publikowanych na łamach „Postscriptum Polonistycznego”. Opracowała również 8. tom serii *Czytaj po polsku*, zawierający przystosowane do celów glottodydaktycznych opowiadania Zofii Nałkowskiej *Przy torze kolejowym* oraz Tadeusza Borowskiego *Proszę państwa do gazu* wraz z zestawami ćwiczeń i zadań do tych tekstów.

Kontakt: tamboragnieszka@gmail.com

Jolanta Tambor – prof. dr hab., Instytut Języka Polskiego; Szkoła Języka i Kultury Polskiej, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska.

Jej zainteresowania naukowe i badawcze koncentrują się wokół następujących zagadnień: fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, język artystyczny (szczególnie prozy *science fiction*), sytuacja językowa na Śląsku, nauczanie języka polskiego obcokrajowców. Jest członkinią m.in. Komisji Kultury Języka Polskiego PAN, Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego, Stowarzyszenia Polskich i Zagranicznych Nauczycieli Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego „Bristol”. Autorka książek: *Język polskiej prozy fantastyczno-naukowej* (1991), *Mowa Górnoszlązaków oraz ich świadomość językowa i etniczna* (2006, 2008), *Oberschlesien – Sprache und Identität* (2011), kilkakrotnie wznawianego podręcznika *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego* (2000 i wyd. następne, wspólnie z D. Ostaszewską) oraz zbioru zadań do

tegoż podręcznika *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Ćwiczenia* (2007). Jest redaktorką wielu prac naukowych i popularnonaukowych.

Kontakt: jolanta.tambor@us.edu.pl

Małgorzata Więzik – mgr, Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. I. Opac-
kiego, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska.

Absolwentka filologii polskiej i kulturoznawstwa. W kręgu jej zaintereso-
wań badawczych znajdują się m.in.: twórczość przedstawicieli szkoły ukra-
ińskiej romantyzmu polskiego, folklor słowiański oraz podróżopisarstwo.

Kontakt: malgorzata.wiezik@gmail.com

Anna Wolny – dr, Zakład Filologii Portugalskiej i Przekładoznawstwa,
Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska.

Ukończyła pięcioletnie studia magisterskie w zakresie filologii portugal-
skiej, których część spędziła w Lizbonie oraz Kurytybie. Obroniła pracę
doktorską pt. *Nem polonesa, nem judia. A polaca na literatura brasileira do sec.
XX (Ani Polka, ani Żydówka – polaca w literaturze brazylijskiej XX wieku)*. In-
teresuje się tożsamością kobiecą, teoriami feministycznymi i gender studies.

Kontakt: anna.wolny@uj.edu.pl

Marcin Ziomek – dr, Katedra Studiów Środkowoeuropejskich, Akademia
Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, Polska.

Literaturoznawca i historyk idei. Zajmuje się literaturą rosyjską XX wieku,
dorobkiem rosyjskiej emigracji oraz rosyjską myślą religijno-filozoficzną.
Autor artykułów poświęconych życiu i twórczości Gieorgija Fiedotowa
oraz Fiodora Stiepana.

Kontakt: ziomekmarcin@gmail.com